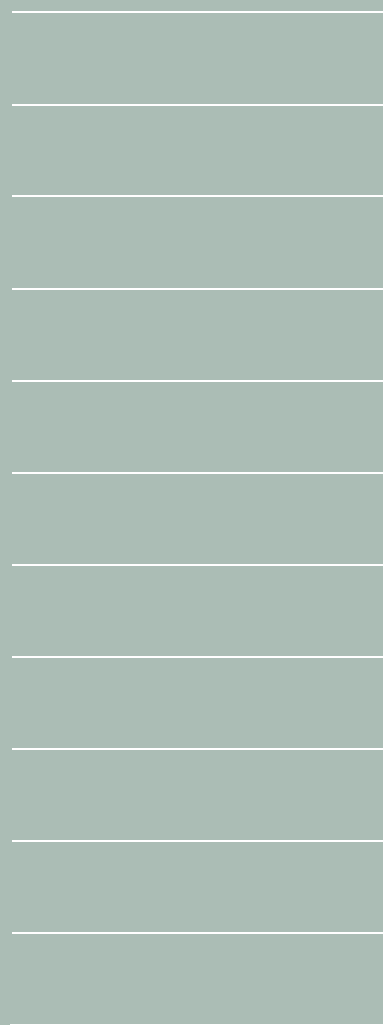

LIETUVOS BANKAS

BANKŲ APKLAUSOS
DĖL SKOLINIMO SĄLYGŲ
APŽVALGA

2014

**BANKŲ APKLAUSOS
DĖL SKOLINIMO SĄLYGŲ
APŽVALGA
2014 / 1**

Komercinių bankų bei užsienio bankų filialų apklausos dėl skolinimo sąlygų atliekamos du kartus per metus norint gauti informacijos apie finansų įstaigų taikomas su palūkanomis nesusijusias paskolų sąlygas, skolinimosi sąnaudas ir rinkos lūkesčius.

Rengiant Bankų apklausos dėl skolinimosi sąlygų apžvalgą, naudoti Lietuvos banko atliktos apklausos duomenys.

BANKŲ APKLAUSOS DĖL SKOLINIMO SĄLYGŲ APŽVALGA

2014 m. balandžio mėn.

SANTRAUKA

- Dvejus metus iš eilės didesnė dalis apklaustų bankų bendrąsias skolinimo sąlygas verslui švelnino, palyginti su tais, kurie jas griežtino. Palankiau skolinimą verslui analizuojamu laikotarpiu bankai daugiausia vertino dėl gerėjančių lūkesčių, susijusių su bendra ekonomikos situacija, stipresnės savo likvidumo pozicijos, didėjančios konkurencijos tarp bankų. Skolinimo ne finansų įmonėms sąlygos švelnėjo ilgėjant paskolų trukmei, didėjant paskolų ar kredito linijų sumai, tačiau bankai buvo linkę didinti rizikingesnių paskolų maržas.
- Paskolų būstui įsigyti sąlygas didesnė dalis apklausoje dalyvavusių bankų švelnino antrą pusmetį iš eilės. Namų ūkiai tai daugiausia galėjo pajauti mažėjant vidutinių paskolų maržoms. Namų ūkių būsto kreditavimo sąlygos palankesnės tampa dėl didėjančios konkurencijos tarp bankų, gerėjančių būsto rinkos perspektyvų ir lūkesčių dėl bendros ekonomikos situacijos.
- Apklausti respondentai nurodė, kad per artimiausią pusmetį, t. y. iki 2014 m. spalio mėn., vienas bankas šiek tiek sušvelnins bendrąsias skolinimo ne finansų įmonėms sąlygas (kiti – nekeis), o paskolų namų ūkiams sąlygų nekeis.
- Didesnė dalis apklausoje dalyvavusių bankų pažymėjo, kad didėjo ne finansų įmonių paklausa paskoloms ir kredito linijoms. Kaip ir per ankstesnes apklausas, reikšmingiausias įtaką tam darė atsargų ir apyvartinio kapitalo, kapitalinių investicijų augimas bei susiliejimai, įsigijimai ir restruktūrizacija.
- Apklausoje dalyvavę bankai pažymėjo, kad pastarąjį pusmetį didėjo paskolų būstui įsigyti paklausa. Reikšmingiausias įtaką tam darė gerėjančios būsto rinkos perspektyvos ir didėjantis vartotojų pasitikėjimas. Spartesnę paskolų būstui įsigyti paklausos didėjimą šiek tiek pristabdė alternatyvių finansavimo šaltinių panaudojimas.
- Du trečdaliai apklausoje dalyvavusių bankų tikisi nekilnojamojo turto kainų kilimo 2014 m. Daugiausia kils naujos statybos būsto ir komercinės paskirties patalpų kainos, o senos statybos būsto kainos turėtų tik šiek tiek padidėti. Labiau optimistinius bankų lūkesčius dėl nekilnojamojo turto kainų raidos rodo ir tai, kad visi jie pažymėjo sąstingio nekilnojamojo turto rinkoje pabaigą.

APKLAUSOS TIKSLAI, SUDARYMO METODAI IR PRINCIPAI

Komercinių bankų ir užsienio bankų filialų apklausos dėl skolinimo sąlygų atliekamos du kartus per metus norint gauti informacijos apie finansų įstaigų taikomas su palūkanomis nesusijusias paskolų sąlygas, skolinimosi sąnaudas ir rinkos lūkesčius. Bankų apklausos, atliktos 2014 m. vasario–kovo mėn., atsakymai gauti iš šešių komercinių bankų ir trijų užsienio bankų filialų (toliau – bankai). Atsižvelgus į tai, kad apklausos imtis yra nedidelė, apklausos apžvalgos rezultatus reikia vertinti atsargiai.

Vadovaujantis pozicijas užimančių bankų darbuotojų buvo prašoma atsakyti, kaip nuo 2013 m. spalio mėn. iki 2014 m. balandžio mėn.¹ pasikeitė jų atstovaujamo bankų nustatytos skolinimo namų ūkiams ir ne finansų įmonėms sąlygos. Respondentų buvo prašoma, kad, atsakydami į klausimus apie galimą situaciją ateityje, jie įvertintų per artimiausią pusmetį (nuo 2014 m. balandžio mėn. iki spalio mėn.) galimus skolinimo sąlygų pokyčius. Šioje bankų apklausos dėl skolinimo sąlygų apžvalgoje pateikta respondentų apibendrinta nuomonė ir ji nebūtinai parodo oficialią bankų, taip pat ir Lietuvos banko ar jo tarnautojų, poziciją ir vertinimus. Apibendrinant nuomones ir skaičiuojant vieną ar kitą atsakymo variantą pasirinkusių bankų dalį, atskirų bankų atsakymai buvo traktuojami vienodai, nepaisant jų užimamos rinkos dalies.

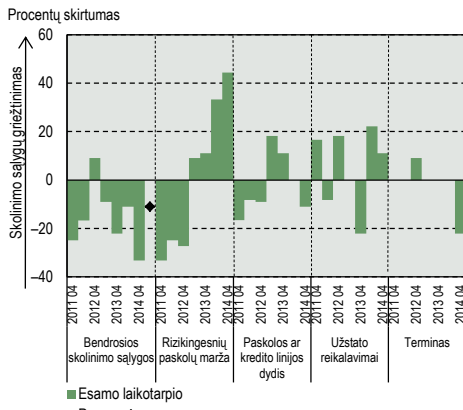
Procentų skirtumas apibrėžiamas kaip bankų, atsakiusių, kad skolinimo sąlygos griežtinamos (didėja paklausa), procento ir bankų, atsakiusių, kad skolinimo sąlygos švelninamos (mažėja paklausa), procento skirtumas. Teigiamas procentų skirtumas reiškia, kad dauguma bankų sugriežtino paskolų sąlygas, neigiamas (su minuso ženklu) – kad sušvelnino. Analogiškai procentų skirtumas aiškinamas apskaičiuojant paklausos pokyčius: teigiamas procentų skirtumas reiškia, kad paklausa padidėjo, neigiamas – kad sumažėjo.

Vidurkis apibrėžiamas kaip svertinis vidurkis, atsakymams suteikiant tokius svorius: „labai sugriežtėjo (paklausa sumažėjo)“ – 1; „šiek tiek sugriežtėjo (paklausa sumažėjo)“ – 2; „beveik nepakito“ – 3; „šiek tiek sušvelnėjo (paklausa padidėjo)“ – 4; „labai sušvelnėjo (paklausa padidėjo)“ – 5. Vidurkio reikšmė, mažesnė už 3, reiškia, kad dauguma bankų sugriežtino paskolų teikimo sąlygas, didesnė už 3, – kad sušvelnino. Analogiškai vidurkis interpretuojamas apskaičiuojant paklausos pokyčius: reikšmė, mažesnė už 3, reiškia, kad paklausa sumažėjo, didesnė – kad ji padidėjo.

Terminas „sugriežtėjo“ reiškia bankų, griežtinusių skolinimo sąlygas, ir bankų, švelninusių skolinimo sąlygas, procentų skirtumą.

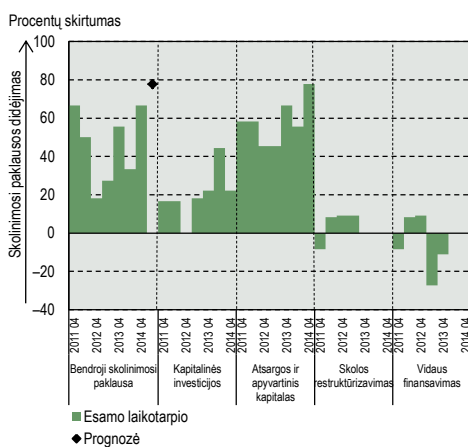
¹ Šis laikotarpis apima šešis mėnesius, todėl toliau šioje apžvalgoje jis įvardijamas kaip pusmetis.

1 pav. Skolinimo įmonėms sąlygų pokyčiai

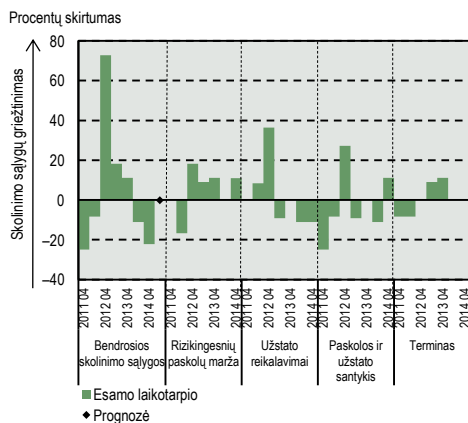
Šaltiniai: Lietuvos banko atliktos bankų apklausos dėl skolinimo sąlygų ir Lietuvos banko skaičiavimai.

2 pav. Įmonių skolinimosi paklausos pokyčiai

Šaltiniai: Lietuvos banko atliktos bankų apklausos dėl skolinimo sąlygų ir Lietuvos banko skaičiavimai.

3 pav. Paskolų būstui įsigyti teikimo sąlygų pokyčiai

Šaltiniai: Lietuvos banko atliktos bankų apklausos dėl skolinimo sąlygų ir Lietuvos banko skaičiavimai.

Pastaba: procentų skirtumas 1 ir 3 pav. apibrėžiamas kaip bankų, atsakiusių, kad skolinimo sąlygos „labai sugriežtėjo“ ir „šiek tiek sugriežtėjo“, procento ir bankų, atsakiusių, kad skolinimo sąlygos „šiek tiek sušvelnėjo“ ir „labai sušvelnėjo“, procento skirtumas. Procentų skirtumas 2 ir 4 pav. apibrėžiamas kaip bankų, atsakiusių, kad paklausa „labai padidėjo“ ir „šiek tiek padidėjo“, procento ir bankų, atsakiusių, kad paklausa „šiek tiek sumažėjo“ ir „labai sumažėjo“, procento skirtumas.

BANKŲ APKLAUSOS DĖL SKOLINIMO SĄLYGŲ REZULTATAI

Bendrosios bankų skolinimo ne finansų įmonėms sąlygos tampa mažiau griežtos antrus metus iš eilės (žr. 1 pav.). 2013 m. spalio mėn.–2014 m. balandžio mėn. trys (prieš pusmetį tokių buvo vienas) iš devynių apklaustų bankų švelnino bendrąsias paskolų ir kredito linijų sąlygas, taikomas ne finansų įmonėms. Kiti apklausoje dalyvavę bankai nurodė šių sąlygų nekeitę. Analizuojamu laikotarpiu skolinimo sąlygos švelnėjo tiek didelėms, tiek smulkaus ir vidutinio verslo įmonėms. Nepriklausomai nuo paskolų trukmės (ilgalaiškės ar trumpalaikės) du respondentai iš devynių švelnino verslui taikomas skolinimo sąlygas (žr. priedo 1 lentelę). Bendrąsias skolinimo verslui sąlygas labiausiai sušvelnino gerėjantys lūkesčiai dėl bendros ekonomikos situacijos, didėjančios konkurencijos tarp bankų ir jų likvidumo pozicijos (žr. priedo 2 lentelę). Nepaisant to, apie pusę visų respondentų atsargiai vertino rizikingesnių paskolų teikimą, ir tokioms paskoloms taikomos maržos šiek tiek užtelėjo (žr. priedo 3 lentelę).

Apklausti bankai nenumato keisti bendrųjų skolinimo verslui sąlygų iki 2014 m. spalio mėn., išskyrus vieną respondentą, kuris šias sąlygas ketina šiek tiek sušvelninti. Taip pat visi bankai, išskyrus vieną, kuris skolinimo sąlygas yra numatęs švelninti, per artimiausią pusmetį nekeis bendrųjų skolinimo tiek mažoms ir vidutinėms, tiek didelėms įmonėms sąlygų. Ateinantį pusmetį įmonėms, ketinančioms pasiskolinti trumpesniai laikotarpiui, tai padaryti gali būti lengviau (du bankai ketina šiek tiek sušvelninti skolinimo sąlygas), o skolinimosi ilgesniam laikotarpiui sąlygos neturėtų keistis (žr. priedo 6 lentelę).

Du trečdaliai apklaustų bankų nurodė, kad per analizuojamą laikotarpį padidėjo ne finansų įmonių paklausa jų teikiamoms paskoloms ir kredito linijoms (žr. 2 pav.). Kita respondentų dalis nurodė, kad paklausa nepakito. Paskutinį kartą tokia didelė dalis apklaustų bankų, pažymėjusių, kad ne finansų įmonių paklausa jų teikiamoms paslaugoms didėjo, buvo prieš trejus metus. Daugiausia paklausa didėjo dėl besiskolinančių smulkaus ir vidutinio verslo įmonių bei besiskolinančiųjų trumpesniai laikotarpiui (žr. priedo 4 lentelę). Pasak apklaustų bankų, ne finansų įmonių skolinimosi paklausa augo didėjant atsargų ir apyvartinio kapitalo, kapitalinių investicijų, susiliejimų ir įsigijimų bei restruktūrizacijos finansavimo poreikiui. Kita vertus, paklausos augimą šiek tiek pristabdė skolinimasis iš kitų bankų (konkurencija) (žr. priedo 5 lentelę). Septyni iš devynių apklaustų bankų nurodė besitikintys per ateinantį pusmetį, t. y. iki 2014 m. spalio mėn., kad didės ne finansų įmonių paklausa jų teikiamoms paslaugoms (žr. priedo 7 lentelę).

Bendrosios paskolų būstui įsigyti teikimo sąlygos iš esmės nesikeitė. Du iš devynių apklaustų bankų nurodė, kad šiek tiek sušvelnino bendrąsias paskoloms būstui įsigyti taikomas sąlygas, o kiti jų nekeitė (žr. 3 pav.). Teigiamą įtaką skolinimo namų ūkiams būstui įsigyti sąlygų švelnėjimui per analizuojamą laikotarpį darė didėjanti konkurencija tarp bankų, gerėjantys lūkesčiai dėl bendros ekonomikos situacijos ar būsto rinkos perspektyvų (žr. priedo 9 lentelę). Namų ūkiai tai daugiausia galėjo pajauti mažėjant vidutinių paskolų maržoms (žr. priedo 10 lentelę). Priešingai negu per prieš pusmetį atliktą analogišką apklausą, vartojimo ir kitų paskolų teikimo sąlygas namų ūkiams vienas bankas sušvelnino (visi kiti nepakeitė). Pasak šio respondento, tai nulėmė užtelėjusi konkurencija tarp bankų. Iki 2014 m. spalio mėn. skolinimo namų ūkiams būstui įsigyti arba vartojimo ir kitiems tikslams teikiamų paskolų sąlygos nesikeis (žr. priedo 16 lentelę).

Penki iš devynių apklaustų bankų pažymėjo, kad šiek tiek padidėjo paskolų būstui įsigyti paklausa. Pasak respondentų, tai nulėmė gerėjančios būsto rinkos perspektyvos ir didėjantis vartotojų pasitikėjimas (žr. 4 pav.). Kita vertus, paklausos augimą šiek tiek pristabdė alternatyvių finansavimo šaltinių, tokių kaip namų ūkių santaupos, paskolos iš kitų bankų (konkurencija), aktyvesnis naudojimas (žr. priedo 14 lentelę). Namų

Ūkių paklausa vartojimo ir kitos paskirties paskoloms analizuojamu laikotarpiu taip pat didėjo. Tai nulėmė jau minėtas padidėjęs vartotojų pasitikėjimas ir išaugusi ilgalaikio vartojimo prekių paklausa. Spartesnį vartojimo ir kitų paskolų paklausos augimą pristabdė skolinimasis iš kitų bankų (nurodė vienas bankas) (žr. priedo 15 lentelę). Septyni iš devynių apklaustų bankų tikisi, kad per ateinančią pusmetį namų ūkių paskolų būstui įsigyti bei vartojimo ir kitų paskolų paklausa šiek tiek padidės (žr. priedo 17 lentelę).

PAPILDOMŲ APKLAUSOS KLAUSIMŲ APŽVALGA

Siekdamas gauti išsamesnės informacijos apie bankų taikomas finansavimo sąlygas ir nustatyti veiksnius, galinčius daryti įtaką skolinimo sąlygų pokyčiams ateityje, Lietuvos bankas bankų apklausose dėl skolinimo sąlygų respondentams pateikia papildomų klausimų. 2014 m. vasario–kovo mėn. atliktoje bankų apklausoje dėl skolinimo sąlygų ir toliau buvo skiriama daug dėmesio tam, kaip respondentai vertina šalies pagrindinių ekonominės veiklos rūšių įmonių ir namų ūkių finansinę būklę. Be to, dalis papildomų klausimų buvo skirta esamai ir prognozuojamai šalies nekilnojamojo turto rinkos padėčiai atskleisti. Taip pat bankų buvo prašoma įvertinti galimą paskolų ir indėlių kaitą per ateinančius laikotarpius.

Ne finansų įmonių ir namų ūkių finansinės būklės bei jos kaitos ateityje vertinimas

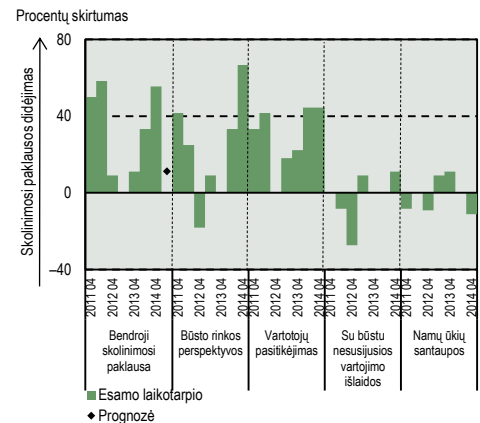
Apklausoje dalyvavę bankai vertino šalies pagrindinių ekonominės veiklos rūšių įmonių ir namų ūkių finansinę padėtį bei jos galimą kaitą ateityje. Apklausiai buvo pasirinktos didžiausios ekonominės veiklos rūšys: pramonė, nekilnojamoji turtas, statyba, prekyba, transportas, viešbučiai ir restoranai, žemės ūkis ir miškininkystė.

Pasak apklausoje dalyvavusių bankų, analizuojamu laikotarpiu didžiausių jų skolininkų – namų ūkių ir ne finansų įmonių – finansinė būklė buvo vertinama tarp vidutinė ir gera. Privačiojo sektoriaus finansinės būklės vertinimas per pusmetį šiek tiek pagerėjo pradėjus geriau vertinti daugelį didžiausių ekonominių veiklų ir namų ūkius. Kaip ir ankstesniais laikotarpiais, apklausti bankai geriausiai vertino žemės ūkio, miškininkystės, pramonės ir prekybos įmonių finansinę padėtį. Prasčiausiai buvo vertinama statybos ir nekilnojamojo turto, transporto bei viešbučių ir restoranų ekonominės veiklos įmonių finansinė padėtis (nors, palyginti su prieš pusmetį atliktos analogiškos paklausos rezultatais, šis vertinimas pagerėjo). Analizuojamu laikotarpiu didžiausių ekonominių veiklų įmonių ir namų ūkių finansinės būklės perspektyvos iš esmės buvo įvertintos kaip stabilios, tačiau per pusmetį padaugėjo bankų, manančių, kad perspektyvos gerėja (žr. 5 pav.). Ypač tai yra pasakytina apie nekilnojamojo turto ir žemės ūkio įmones bei namų ūkius.

Skirtingų ekonominių veiklų kreditavimo sąlygos ir paskolų portfelio raida

Pagerėjus daugelio skolininkų finansinei būklei, bankai toliau mažino skolinimo jiems ribojimą. Analizuojamu laikotarpiu vienintelėms statybos ekonominės veiklos įmonėms daugiau apklausoje dalyvavusių komercinių bankų ribojo paskolų teikimą, palyginti su tais, kurie neribojo (žr. 6 pav.). Visų kitų didžiausių ekonominių veiklų įmonių ir namų ūkių atvejais didesnė bankų dalis neribojo skolinimo jiems. Apklausti bankai taip pat nurodė, kad pramonės, prekybos, žemės ūkio, miškininkystės įmonėms ir namų ūkiams skolinant ne būstui įsigyti kreditavimas nebuvo ribojamas apskritai. Taip pat respondentai paminėjo, kad būtent dėl šių sektorių kreditavimo konkurencija buvo didžiausia. Per ateinančią laikotarpį tokios tendencijos labai nesikeis, tačiau apklausti bankai tikisi, kad padidės konkurencija skolinant nekilnojamojo turto įmonėms.

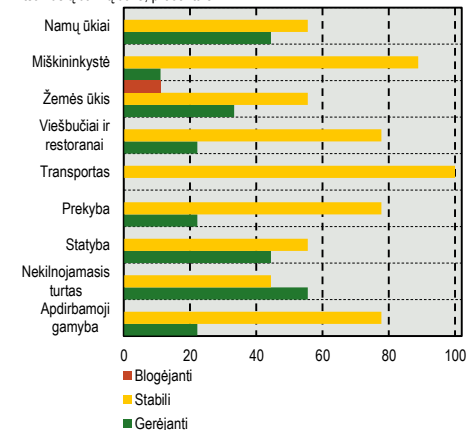
4 pav. Namų ūkių skolinimosi būstui įsigyti paklausos pokyčiai

Šaltiniai: Lietuvos banko atliktos bankų apklausos dėl skolinimo sąlygų ir Lietuvos banko skaičiavimai.

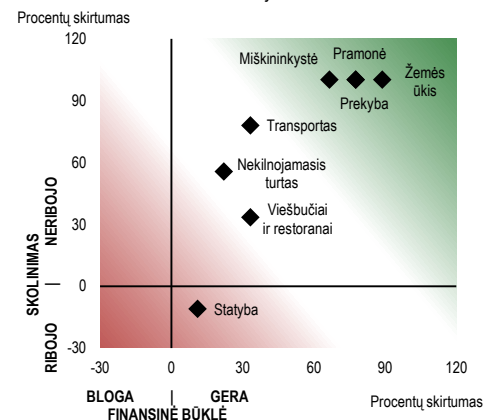
5 pav. Įvairių ekonominės veiklos rūšių įmonių ir namų ūkių finansinės būklės perspektyvos vertinimas

Atsakiusių bankų dalis, procentais

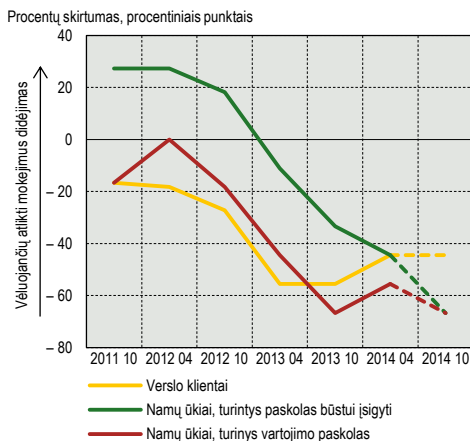
Šaltinis: 2014 m. balandžio mėn. bankų apklausa dėl skolinimo sąlygų.

6 pav. Įvairių ekonominės veiklos rūšių įmonių finansinės būklės vertinimas ir skolinimas joms

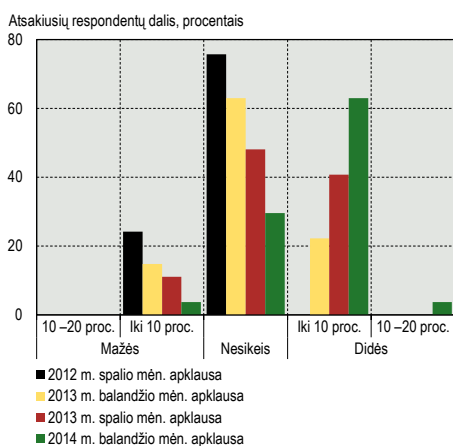
Šaltinis: 2014 m. balandžio mėn. bankų apklausa dėl skolinimo sąlygų.

7 pav. Vėluojančių atlikti mokėjimus bankams klientų kaita

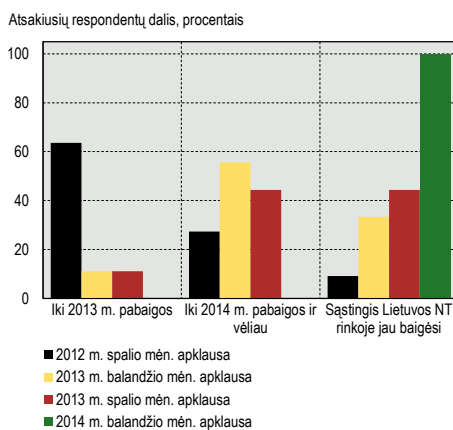
Šaltiniai: Lietuvos banko atliktos bankų apklausos dėl skolinimo sąlygų.

8 pav. Nekilnojamojo turto kainų pokyčių per būsimus 12 mėn. lūkesčiai

Šaltiniai: Lietuvos banko atliktos bankų apklausos dėl skolinimo sąlygų.

9 pav. Sąstingio Lietuvos nekilnojamojo turto rinkoje trukmės lūkesčiai

Šaltiniai: Lietuvos banko atliktos bankų apklausos dėl skolinimo sąlygų.
Pastaba: NT – nekilnojamas turtas.

Šioje bankų apklausoje dėl skolinimo sąlygų visi respondentai nurodė, kad nedidėjo nė vienos klientų grupės vėluojančių atsiskaityti klientų skaičius (žr. 7 pav.). Vartojimo paskolas turintys namų ūkiai ir kredito kortelių turėtojai buvo tie bankų klientai, kurių vėlavimai atsiskaityti mažėjo šiek tiek sparčiau negu verslo klientų ar namų ūkių, turinčių paskolą būstui įsigyti. Paskolų kokybė taip pat neblogėjo. Be to, didesnė dalis bankų nurodė, kad mažėjo specialieji atidėjiniai blogoms paskoloms (nors kai kurie bankai vis dar buvo atsargūs vertindami verslo klientų ir namų ūkių, turinčių paskolas būstui įsigyti, tinkamas paskolų gražinimo perspektyvas). Daugiau negu pusė apklaustų respondentų tikisi, kad per artimiausią pusmetį vėluojančių atlikti mokėjimus bankams klientų mažės. Taip pat bankai nurodė, kad suteiktų paskolų būstui įsigyti namų ūkiams ir įkeičiamo turto vidutinis santykis analizuojamu laikotarpiu sudarė 70 proc. ir buvo šiek tiek mažesnis negu per ankstesnes apklausas.

2014 m. bankai tikisi vidutiniškai apie 3 proc. paskolų portfelio metinio augimo: iš esmės tiek pat, kiek ir tikisi, kad didės indėliai. Per prieš pusmetį atliktą analogišką apklausą bankai tikėjosi šiek tiek nuosakesnio paskolų portfelio augimo. Šiais metais paskolos būstui įsigyti turėtų augti šiek tiek sparčiau negu paskolos ne finansų įmonėms. Bankai prognozuoja, kad 2015 m. turėtų išsilaikyti artimos šiems metams tendencijos, tačiau paskolų portfelis didės šiek tiek lėčiau. Indėliai 2014 m. turėtų padidėti apie 3 proc.: reikšmingesnę įtaką darys namų ūkiai. 2015 m. apklausti respondentai tikisi ne mažesnio negu laikotarpį prieš tai indėlių augimo. Jis šiek tiek viršys prognozuojamą paskolų portfelio didėjimą. Palyginti su šiais metais, 2015 m. bankai tikisi, kad sparčiau už namų ūkių indėlius didės ne finansų įmonių indėliai.

Šalies nekilnojamojo turto rinkos perspektyvos

Du trečdaliai apklaustų bankų tikisi, kad ateinančiais metais nekilnojamojo turto kainos kils (žr. 8 pav.), tačiau atskirose rinkos dalyse tendencijos nevienodos. Visi apklausti bankai tikisi, kad ateinančiais metais didės naujos statybos būsto kainos (vienas bankas nurodė iki 20 % galintį siekti augimą). Du trečdaliai apklaustų respondentų mano, kad komercinės paskirties nekilnojamojo turto kainos artimiausiais metais pakils iki 10 proc. Šiek tiek niūresnės yra senos statybos būsto kainų prognozės: didžioji dalis bankų mano, kad jos nesikeis, nors besitikinčių, kad jos kils iki 10 proc. yra daugiau negu manančių, kad tokia pačia apimtimi jos kris (pastarąją tendenciją nurodė vienas bankas). Optimistinius lūkesčius dėl nekilnojamojo turto rinkos perspektyvų patvirtina ir tai, kad per šią apklausą visi bankai pažymėjo apie pasibaigusį sąstingį Lietuvos nekilnojamojo turto rinkoje (žr. 9 pav.).

PRIEDAS. ATSAKYMŲ Į PAGRINDINIUS KLAUSIMUS REZULTATAI

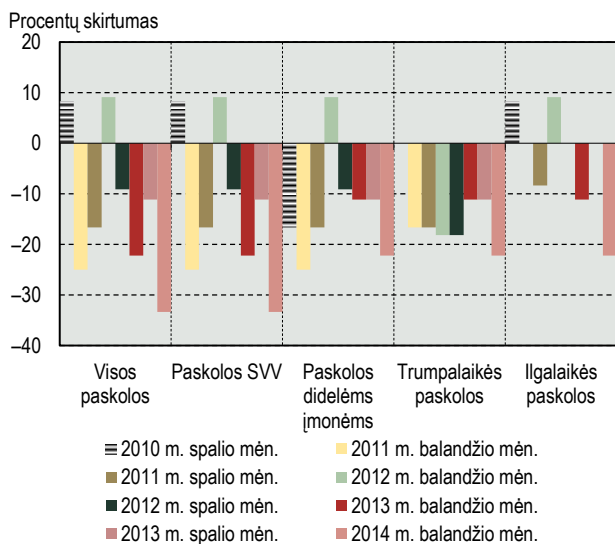
PASKOLOS IR ĮMONIŲ KREDITO LINIJOS

1. Kaip per pastarąjį pusmetį pasikeitė Jūsų banko paskolų ir kredito linijų teikimo įmonėms sąlygos?

	Visos paskolos	Paskolos SVV*	Paskolos didelėms įmonėms	Trumpalaikės paskolos	Ilgalaikės paskolos
Labai sugriežtėjo	0	0	0	0	0
Šiek tiek sugriežtėjo	0	0	0	0	0
Beveik nepakito	67	67	78	78	78
Šiek tiek sušvelnėjo	33	33	22	22	22
Labai sušvelnėjo	0	0	0	0	0
Iš viso	100	100	100	100	100
Procentų skirtumas	-33,3	-33,3	-22,2	-22,2	-22,2
Vidurkis	3,3	3,3	3,2	3,2	3,2

Pastaba: procentų skirtumas apibrėžiamas kaip bankų, atsakiusių „labai sugriežtėjo“ ir „šiek tiek sugriežtėjo“, procento ir bankų, atsakiusių „šiek tiek sušvelnėjo“ ir „labai sušvelnėjo“, procento skirtumas. Vidurkis apskaičiuojamas atsakymams suteikiant tokias reikšmes: „labai sugriežtėjo“ – 1; „šiek tiek sugriežtėjo“ – 2; „beveik nepakito“ – 3; „šiek tiek sušvelnėjo“ – 4; „labai sušvelnėjo“ – 5. * SVV – smulkus ir vidutinis verslas.

1 pav. Kredito standartų, taikomų paskoloms ir kredito linijai teikimui įmonėms, kaita

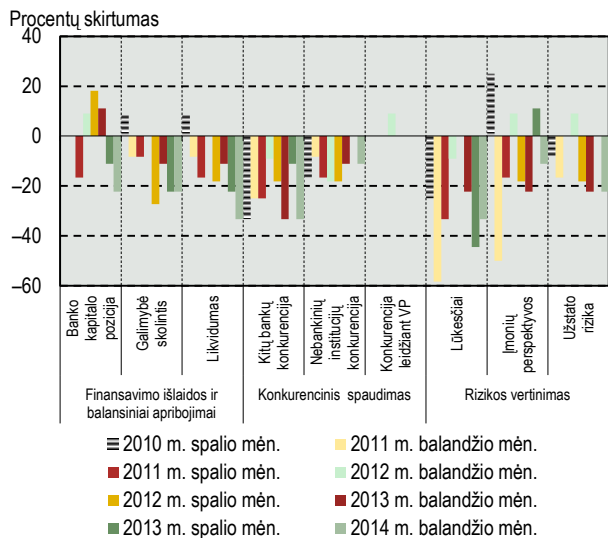
Šaltiniai: Bankų apklausa dėl skolinimo sąlygų ir Lietuvos banko skaičiavimai.

2. Kaip toliau išvardyti veiksniai paveikė Jūsų banko paskolų ir kredito linijų teikimo įmonėms sąlygas (neskirstant įmonių pagal dydį)?

	--	-	0	+	++	Netaikoma	Procentų skirtumas	Vidurkis
a) Finansavimo išlaidos ir balansiniai apribojimai								
Išlaidos, susijusios su banko kapitalo pozicija	0	11	44	33	0	11	-22,2	3,3
Banko galimybė skolintis rinkoje (trumpajam arba ilgajam laikotarpiui)	0	0	67	22	0	11	-22,2	3,3
Banko likvidumo pozicija	0	0	56	33	0	11	-33,3	3,4
b) Konkurencinis spaudimas								
Kitų bankų konkurencija	0	0	67	33	0	0	-33,3	3,3
Nebankinių institucijų konkurencija	0	0	67	11	0	22	-11,1	3,1
Konkurencija, kylanti dėl įmonių galimybių gauti finansavimą leidžiant vertybinius popierius	0	0	78	0	0	22	0,0	3,0
c) Rizikos vertinimas								
Su bendra ekonomikos situacija susiję lūkesčiai	0	0	67	33	0	0	-33,3	3,3
Pramonės šakos arba konkrečių įmonių perspektyvos įvertinimas	0	11	67	22	0	0	-11,1	3,1
Užstato rizika	0	0	78	22	0	0	-22,2	3,2

Pastaba: procentų skirtumas, apibrėžiamas kaip „--“ (labai prisidėjo prie skolinimo sąlygų sugriežtinimo) ir „-“ (iš dalies prisidėjo prie skolinimo sąlygų sugriežtinimo) sumos ir „+“ (labai prisidėjo prie skolinimo sąlygų sušvelninimo) ir „++“ (iš dalies prisidėjo prie skolinimo sąlygų sušvelninimo) sumos skirtumas. 0 – darė įtaką, kad skolinimo sąlygos nepasikeistų. Vidurkis apskaičiuojamas atsakymams suteikiant tokias reikšmes: „labai prisidėjo prie skolinimo sąlygų sugriežtinimo“ – 1; „iš dalies prisidėjo prie skolinimo sąlygų sugriežtinimo“ – 2; „nedarė įtakos skolinimo sąlygų pokyčiams“ – 3; „iš dalies prisidėjo prie skolinimo sąlygų sušvelninimo“ – 4; „labai prisidėjo prie skolinimo sąlygų sušvelninimo“ – 5.

2 pav. Veiksniai, darantys įtaką paskolų ir kredito linijų teikimo įmonėms sąlygoms

Šaltiniai: Bankų apklausa dėl skolinimo sąlygų ir Lietuvos banko skaičiavimai.

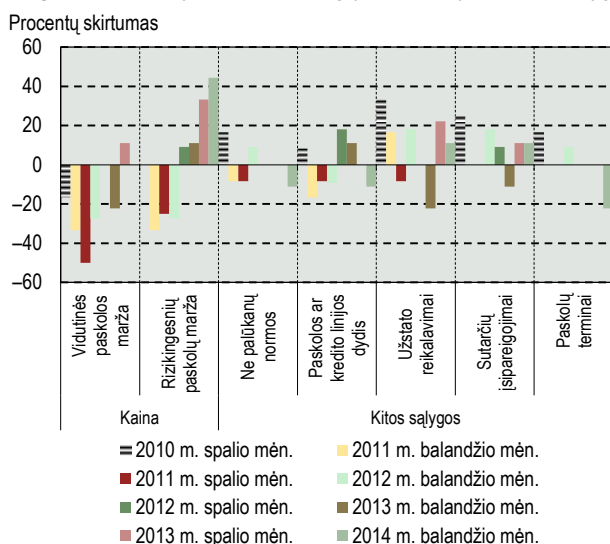

3. Kaip per pastarąjį pusmetį pasikeitė Jūsų banko paskolų ir kredito linijų teikimo įmonėms sąlygos?

	--	-	0	+	++	Netaikoma	Procentų skirtumas	Vidurkis
a) Kaina								
Banko vidutinės rizikos paskolos marža	0	22	56	22	0	0	0,0	3,0
Banko rizikingesnių paskolų marža	11	33	44	0	0	11	44,4	2,4
b) Kitos sąlygos								
Su palūkanomis nesusijusios sąlygos	0	0	89	11	0	0	-11,1	3,1
Paskolos arba kredito linijos dydis	0	0	89	11	0	0	-11,1	3,1
Užstato reikalavimai	0	11	89	0	0	0	11,1	2,9
Paskolų sutarčių įsipareigojimai	0	11	89	0	0	0	11,1	2,9
Paskolų terminai	0	0	78	22	0	0	-22,2	3,2

Pastaba: procentų skirtumas apibūdinamas kaip „--“ (labai sugriežtėjo) ir „-“ (šiek tiek sugriežtėjo) sumos bei „+“ (labai sušvelnėjo) ir „++“ (šiek tiek sušvelnėjo) sumos skirtumas. Vidurkis apskaičiuojamas atsakymams suteikiant tokias reikšmes: „labai sugriežtėjo“ – 1; „šiek tiek sugriežtėjo“ – 2; „beveik nepakito“ – 3; „šiek tiek sušvelnėjo“ – 4; „labai sušvelnėjo“ – 5.

3 pav. Paskolų ir kredito linijų teikimo įmonėms sąlygų pokytis

Šaltiniai: Bankų apklausa dėl skolinimo sąlygų ir Lietuvos banko skaičiavimai.

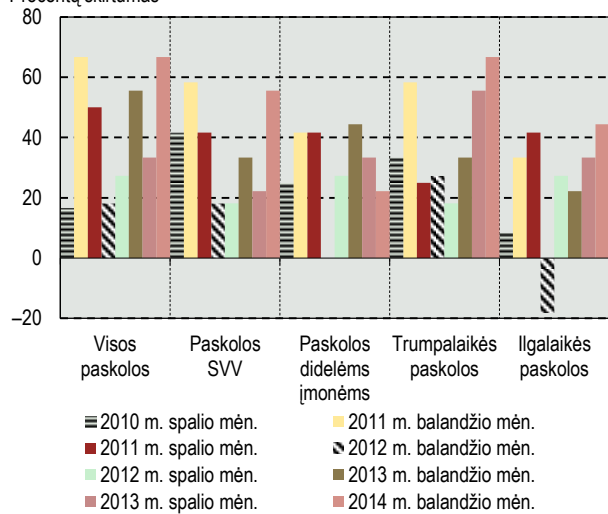
4. Kaip pasikeitė paskolų ir kredito linijų įmonėms paklausa Jūsų banke (neįskaitant įprastų sezoninių svyravimų)?

	Visos paskolos	Paskolos SVV	Paskolos didelėms įmonėms	Trumpalaikės paskolos	Ilgalaikės paskolos
Labai sumažėjo	0	0	0	0	0
Šiek tiek sumažėjo	0	0	22	0	11
Beveik nepakito	33	44	33	33	33
Šiek tiek padidėjo	67	56	44	67	56
Labai padidėjo	0	0	0	0	0
Iš viso	100	100	100	100	100
Procentų skirtumas	66,7	55,6	22,2	66,7	44,4
Vidurkis	3,7	3,6	3,2	3,7	3,4

Pastaba: procentų skirtumas apibūdinamas kaip bankų, atsakiusių „labai padidėjo“ ir „šiek tiek padidėjo“, procentų sumos ir bankų, atsakiusių „šiek tiek sumažėjo“ ir „labai sumažėjo“, procentų sumos skirtumas. Vidurkis apskaičiuojamas atsakymams suteikiant tokias reikšmes: „labai sumažėjo“ – 1; „šiek tiek sumažėjo“ – 2; „beveik nepakito“ – 3; „šiek tiek padidėjo“ – 4; „labai padidėjo“ – 5.

4 pav. Paskolų ir kredito linijų įmonėms paklausos pokytis

Procentų skirtumas

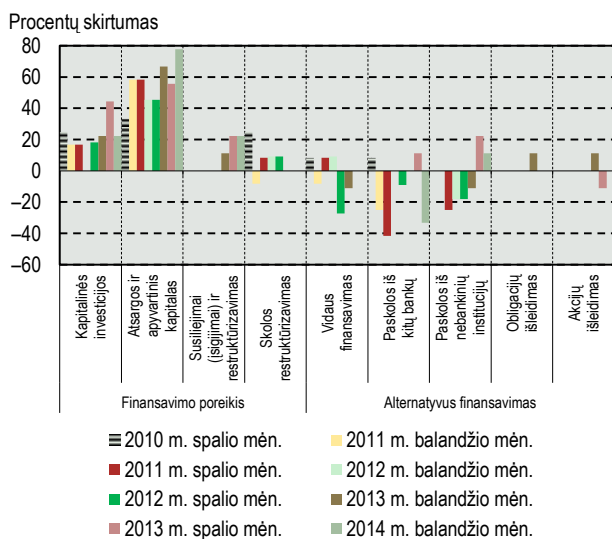
Šaltiniai: Bankų apklausos dėl skolinimo sąlygų ir Lietuvos banko skaičiavimai.

5. Kaip išvardyti veiksniai paveikė Jūsų banko paskolų ir kredito linijų įmonėms paklausą (neskirstant įmonių pagal dydį)?

	--	-	0	+	++	Netaikoma	Procentų skirtumas	Vidurkis
a) Finansavimo poreikis								
Kapitalinės investicijos	0	0	78	22	0	0	22,2	3,2
Atsargos ir apyvartinis kapitalas	0	0	22	78	0	0	77,8	3,8
Susiliejamai (įsigijimai) ir restruktūrizacija	0	0	78	22	0	0	22,2	3,2
Skolos restruktūrizavimas	0	0	100	0	0	0	0,0	3,0
b) Alternatyvus finansavimo panaudojimas								
Vidaus finansavimas	0	11	67	11	0	11	0,0	3,0
Paskolos iš kitų bankų	0	33	56	0	0	11	-33,3	2,6
Paskolos iš nebankinių institucijų	0	0	67	11	0	22	11,1	3,1
Obligacijų išleidimas	0	0	67	0	0	33	0,0	3,0
Akcijų išleidimas	0	0	78	0	0	22	0,0	3,0

Pastaba: procentų skirtumas apibrėžiamas kaip „+“ ir „++“ (darė didelę įtaką paklausos padidėjimui) ir „+“ (iš dalies darė įtaką paklausos padidėjimui) sumos ir „--“ (darė didelę įtaką paklausos sumažėjimui) ir „-“ (iš dalies darė įtaką paklausos sumažėjimui) sumos skirtumas. Vidurkis apskaičiuojamas atsakymams suteikiant tokias reikšmes: „darė didelę įtaką paklausos sumažėjimui“ – 1; „iš dalies darė įtaką paklausos sumažėjimui“ – 2; „nedarė įtakos paklausos pokyčiams“ – 3; „iš dalies darė įtaką paklausos padidėjimui“ – 4; „darė didelę įtaką paklausos padidėjimui“ – 5.

5 pav. Paskolų ir kredito linijų įmonėms paklausos veiksniai

Šaltiniai: Bankų apklausos dėl skolinimo sąlygų ir Lietuvos banko skaičiavimai.

6. Prašome įvertinti, kaip per kitą pusmetį pasikeis Jūsų banko paskolų ir kredito linijų teikimo įmonėms sąlygos?

	Visos paskolos	Paskolos SVV	Paskolos didelėms įmonėms	Trumpalaikės paskolos	Ilgalaikės paskolos
Labai sugriežtės	0	0	0	0	0
Šiek tiek sugriežtės	0	0	0	0	0
Beveik nepakis	89	89	89	78	100
Šiek tiek sušvelnės	11	11	11	22	0
Labai sušvelnės	0	0	0	0	0
Iš viso	100	100	100	100	100
Procentų skirtumas	-11,1	-11,1	-11,1	-22,2	0,0
Vidurkis	3,1	3,1	3,1	3,2	3,0

Pastaba: procentų skirtumas apibrėžiamas kaip bankų, atsakiusių „labai sugriežtės“ ir „šiek tiek sugriežtės“, procentų sumos ir bankų, atsakiusių „šiek tiek sušvelnės“ ir „labai sušvelnės“, procentų sumos skirtumas. Vidurkis apskaičiuojamas atsakymams suteikiant tokias reikšmes: „labai sugriežtės“ – 1; „šiek tiek sugriežtės“ – 2; „beveik nepakis“ – 3; „šiek tiek sušvelnės“ – 4; „labai sušvelnės“ – 5.

7. Prašome įvertinti, kaip pasikeis paskolų ir kredito linijų įmonėms paklausa per kitą pusmetį (išskyrus įprastinius sezoninius svyravimus)?

	Visos paskolos	Paskolos SVV	Paskolos didelėms įmonėms	Trumpalaikės paskolos	Ilgalaikės paskolos
Labai sumažės	0	0	0	0	0
Šiek tiek sumažės	0	0	0	0	0
Beveik nepakis	22	22	33	22	44
Šiek tiek padidės	78	78	67	78	56
Labai padidės	0	0	0	0	0
Iš viso	100	100	100	100	100
Procentų skirtumas	77,8	77,8	66,7	77,8	55,6
Vidurkis	3,8	3,8	3,7	3,8	3,6

Pastaba: procentų skirtumas apibrėžiamas kaip bankų, atsakiusių „labai padidės“ ir „šiek tiek padidės“, procentų sumos ir bankų, atsakiusių „šiek tiek sumažės“ ir „labai sumažės“, procentų sumos skirtumas. Vidurkis apibrėžiamas kaip svertinis vidurkis, atsakymams suteikiant tokias reikšmes: „labai sumažės“ – 1; „šiek tiek sumažės“ – 2; „beveik nepakis“ – 3; „šiek tiek padidės“ – 4; „labai padidės“ – 5.

PASKOLOS NAMŲ ŪKIAMS

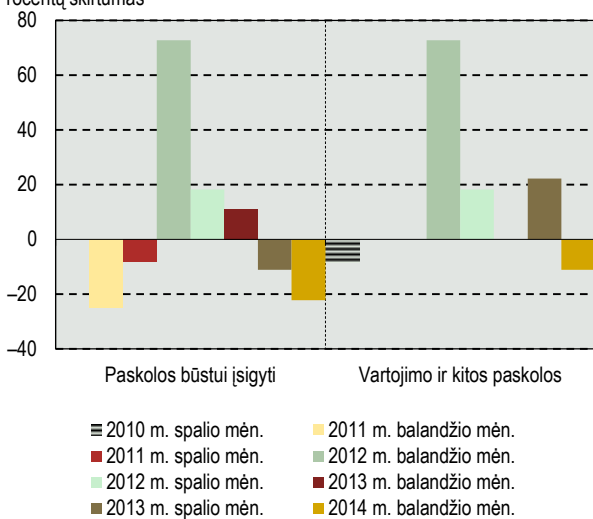
8. Kaip per pastarąjį pusmetį pasikeitė Jūsų banko paskolų teikimo namų ūkiams sąlygos?

	Paskolos būstui įsigyti	Vartojimo ir kitos paskolos
Labai sugriežtėjo	0	0
Šiek tiek sugriežtėjo	0	0
Beveik nepakito	78	89
Šiek tiek sušvelnėjo	22	11
Labai sušvelnėjo	0	0
Iš viso	100	100
Procentų skirtumas	-22,2	-11
Vidurkis	3,2	3,1

Pastaba: procentų skirtumas apibūdinamas kaip bankų, atsakiusių „labai sugriežtėjo“ ir „šiek tiek sugriežtėjo“, procentų sumos ir bankų, atsakiusių „šiek tiek sušvelnėjo“ ir „labai sušvelnėjo“, procentų sumos skirtumas. Vidurkis apskaičiuojamas atsakymams suteikiant tokias reikšmes: „labai sugriežtėjo“ – 1; „šiek tiek sugriežtėjo“ – 2; „beveik nepakito“ – 3; „šiek tiek sušvelnėjo“ – 4; „labai sušvelnėjo“ – 5.

6 pav. Paskolų teikimo namų ūkiams sąlygų pokytis

Procentų skirtumas

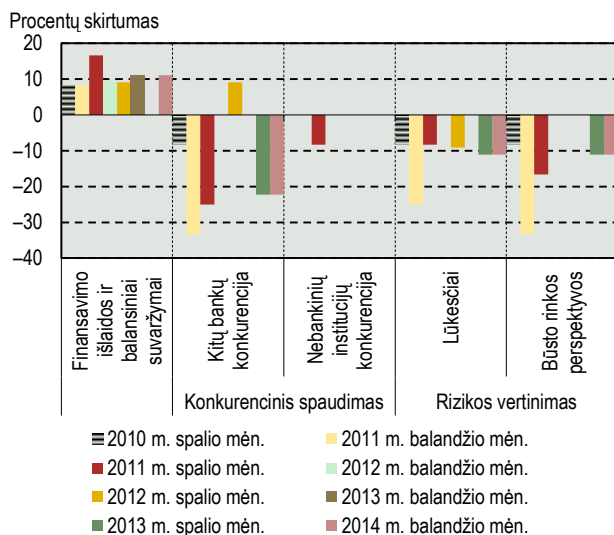
Šaltiniai: Bankų apklausa dėl skolinimo sąlygų ir Lietuvos banko skaičiavimai.

9. Kaip išvardyti veiksniai paveikė Jūsų banko paskolų būstui įsigyti teikimo namų ūkiams sąlygas?

	--	-	0	+	++	Netaikoma	Procentų skirtumas	Vidurkis
a) Finansavimo išlaidos ir balansiniai suvaržymai	0	11	78	0	0	11	11,1	2,9
b) Konkurencinis spaudimas								
Kitų bankų konkurencija	0	11	56	33	0	0	-22,2	3,2
Nebankinių institucijų konkurencija	0	0	67	0	0	33	0,0	3,0
c) Rizikos vertinimas								
Lūkesčiai, susiję su bendra ekonomikos situacija	0	0	89	11	0	0	-11,1	3,1
Būsto rinkos perspektyvos	0	0	89	11	0	0	-11,1	3,1

Pastaba: procentų skirtumas apibūdinamas kaip „--“ (labai prisidėjo prie skolinimo sąlygų sugriežtinimo) ir „-“ (iš dalies prisidėjo prie skolinimo sąlygų sugriežtinimo) sumos ir „+“ (labai prisidėjo prie skolinimo sąlygų sušvelninimo) ir „++“ (iš dalies prisidėjo prie skolinimo sąlygų sušvelninimo) sumos skirtumas. 0 – prisidėjo prie to, kad skolinimo sąlygos nepasikeistų. Vidurkis apskaičiuojamas atsakymams suteikiant tokias reikšmes: „labai prisidėjo prie skolinimo sąlygų sugriežtinimo“ – 1; „iš dalies prisidėjo prie skolinimo sąlygų sugriežtinimo“ – 2; „nedarė įtakos skolinimo sąlygų pokyčiams“ – 3; „iš dalies prisidėjo prie skolinimo sąlygų sušvelninimo“ – 4; „labai prisidėjo prie skolinimo sąlygų sušvelninimo“ – 5.

7 pav. Paskolų būstui įsigyti teikimo namų ūkiams sąlygų veiksniai

Šaltiniai: Bankų apklausa dėl skolinimo sąlygų ir Lietuvos banko skaičiavimai.

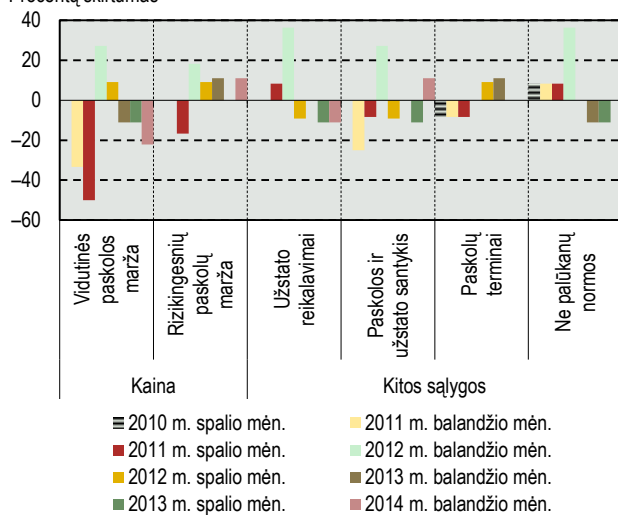
10. Kaip per pastarąjį pusmetį pasikeitė Jūsų banko paskolų būstui įsigyti teikimo namų ūkiams sąlygos?

	--	-	0	+	++	Netaikoma	Procentų skirtumas	Vidurkis
a) Kaina								
Banko vidutinės rizikos paskolos marža (padidėjo marža – sąlygos sugriežtėjo, sumažėjo marža – sąlygos sušvelnėjo)	0	22	33	44	0	0	-22,2	3,2
Banko rizikingų paskolų marža	0	11	78	0	0	11	11,1	2,9
b) Kitos sąlygos								
Užstato reikalavimai	0	0	89	11	0	0	-11,1	3,1
Paskolos ir užstato santykis	0	11	89	0	0	0	11,1	2,9
Paskolų terminai	0	0	100	0	0	0	0,0	3,0
Pokyčiai, nesusiję su palūkanomis	0	0	89	0	0	11	0,0	3,0

Pastaba: procentų skirtumas apibrėžiamas kaip „-“ (labai sugriežtėjo) ir „-“ (šiek tiek sugriežtėjo) sumos ir „+“ (labai sušvelnėjo) ir „+“ (šiek tiek sušvelnėjo) sumos skirtumas. Vidurkis apskaičiuojamas atsakymams suteikiant tokias reikšmes: „labai sugriežtėjo“ – 1; „šiek tiek sugriežtėjo“ – 2; „beveik nepakito“ – 3; „šiek tiek sušvelnėjo“ – 4; „labai sušvelnėjo“ – 5.

8 pav. Paskolų būstui įsigyti namų ūkiams teikimo sąlygų pokytis

Procentų skirtumas

Šaltiniai: Bankų apklausa dėl skolinimo sąlygų ir Lietuvos banko skaičiavimai.

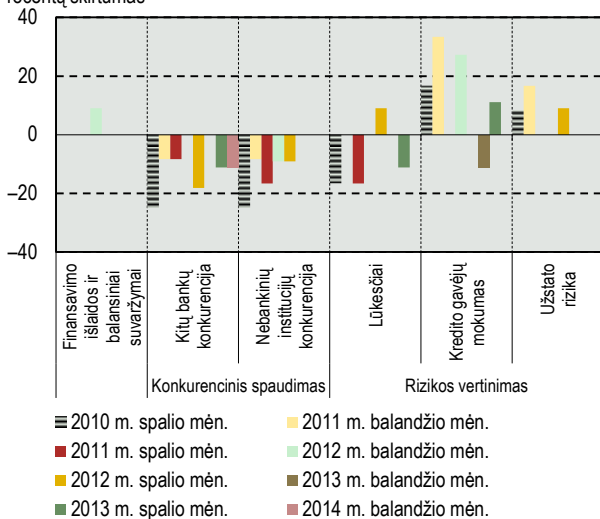
11. Kaip išvardyti veiksniai paveikė Jūsų banko vartojimo ir kitų paskolų teikimo namų ūkiams sąlygas?

	--	-	0	+	++	Netaikoma	Procentų skirtumas	Vidurkis
a) Finansavimo išlaidos ir balansiniai suvaržymai	0	0	78	0	0	22	0,0	3,0
b) Konkurencinis spaudimas								
Kitų bankų konkurencija	0	0	78	11	0	11	-11,1	3,1
Nebankinių institucijų konkurencija	0	0	78	0	0	22	0,0	3,0
c) Rizikos vertinimas								
Lūkesčiai, susiję su bendra ekonomikos situacija	0	0	89	0	0	11	0,0	3,0
Kredito gavėjų mokumas	0	11	67	11	0	11	0,0	3,0
Užstato rizika	0	0	67	0	0	33	0,0	3,0

Pastaba: procentų skirtumas apibūdinamas kaip „--“ (labai prisidėjo prie skolinimo sąlygų sugriežtinimo) ir „-“ (iš dalies prisidėjo prie skolinimo sąlygų sugriežtinimo) sumos ir „+“ (labai prisidėjo prie skolinimo sąlygų sušvelninimo) ir „++“ (iš dalies prisidėjo prie skolinimo sąlygų sušvelninimo) sumos skirtumas. 0 – prisidėjo prie to, kad skolinimo sąlygos nepasikeistų. Vidurkis apskaičiuojamas suteikiant tokias reikšmes: „labai prisidėjo prie skolinimo sąlygų sugriežtinimo“ – 1; „iš dalies prisidėjo prie skolinimo sąlygų sugriežtinimo“ – 2; „nedarė įtakos skolinimo sąlygų pokyčiams“ – 3; „iš dalies prisidėjo prie skolinimo sąlygų sušvelninimo“ – 4; „labai prisidėjo prie skolinimo sąlygų sušvelninimo“ – 5.

9 pav. Vartojimo ir kitų paskolų teikimo namų ūkiams sąlygų veiksniai

Procentų skirtumas

Šaltiniai: Bankų apklausa dėl skolinimo sąlygų ir Lietuvos banko skaičiavimai.

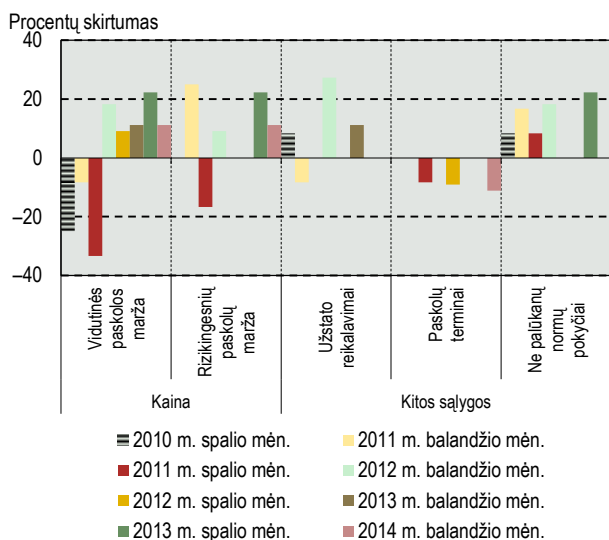

12. Kaip per pastarąjį pusmetį pasikeitė Jūsų banko vartojimo ir kitų paskolų teikimo namų ūkiams sąlygos?

	--	-	0	+	++	Netaikoma	Procentų skirtumas	Vidurkis
a) Kaina								
Banko vidutinės rizikos paskolos marža (padidėjo marža – sąlygos sugriežtėjo, sumažėjo marža – sąlygos sušvelnėjo)	0	11	78	0	0	11	11,1	2,9
Banko rizikingų paskolų marža	0	11	67	0	0	22	11,1	2,9
b) Kitos sąlygos								
Užstato reikalavimai	0	0	78	0	0	22	0,0	3,0
Paskolų terminai	0	0	78	11	0	11	-11,1	3,1
Ne palūkanų normų pokyčiai	0	0	78	0	0	22	0,0	3,0

Pastaba: procentų skirtumas apibrėžiamas kaip „-“ (labai sugriežtėjo) ir „+“ (šiek tiek sugriežtėjo) sumos ir „+ +“ (labai sušvelnėjo) ir „+“ (šiek tiek sušvelnėjo) sumos skirtumas. Vidurkis apskaičiuojamas atsakymams suteikiant tokias reikšmes: „labai sugriežtėjo“ – 1; „šiek tiek sugriežtėjo“ – 2; „beveik nepakito“ – 3; „šiek tiek sušvelnėjo“ – 4; „labai sušvelnėjo“ – 5.

10 pav. Vartojimo ir kitų paskolų namų ūkiams teikimo sąlygų pokytis

Šaltiniai: Bankų apklausa dėl skolinimo sąlygų ir Lietuvos banko skaičiavimai.

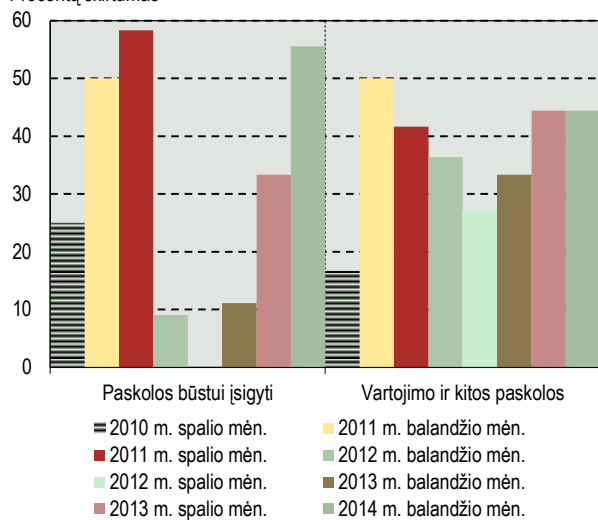
13. Kaip pasikeitė paskolų namų ūkiams paklausa Jūsų banke (išskyrus įprastus sezoninius svyravimus)?

	Paskolos būstui įsigyti	Vartojimo ir kitos paskolos
Labai sumažėjo	0	0
Šiek tiek sumažėjo	0	0
Beveik nepakito	44	56
Šiek tiek padidėjo	56	44
Labai padidėjo	0	0
Iš viso	100	100
Procentų skirtumas	55,6	44,4
Vidurkis	3,6	3,4

Pastaba: procentų skirtumas apibūdinamas kaip bankų, atsakiusių „labai padidėjo“, „šiek tiek padidėjo“, procentų sumos ir bankų, atsakiusių „šiek tiek sumažėjo“, „labai sumažėjo“, procentų sumos skirtumas. Vidurkis apskaičiuojamas atsakymams suteikiant tokias reikšmes: „labai sumažėjo“ – 1; „šiek tiek sumažėjo“ – 2; „beveik nepakito“ – 3; „šiek tiek padidėjo“ – 4; „labai padidėjo“ – 5.

11 pav. Paskolų namų ūkiams paklausos pokytis

Procentų skirtumas

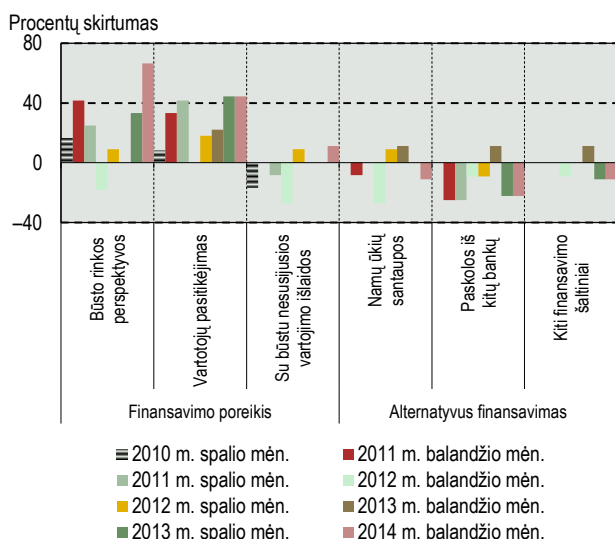
Šaltiniai: Bankų apklausa dėl skolinimo sąlygų ir Lietuvos banko skaičiavimai.

14. Kaip išvardyti veiksniai paveikė Jūsų banko paskolų būstui įsigyti namų ūkiams paklausą?

	--	-	0	+	++	Netaikoma	Procentų skirtumas	Vidurkis
a) Finansavimo poreikis								
Būsto rinkos perspektyvos	0	0	33	67	0	0	66,7	3,7
Vartotojų pasitikėjimas	0	0	56	44	0	0	44,4	3,4
Su būstu nesusijusios vartojimo išlaidos	0	0	89	11	0	0	11,1	3,1
b) Alternatyvus finansavimo naudojimas								
Namų ūkių santaupos	0	44	22	33	0	0	-11,1	2,9
Paskolos iš kitų bankų	0	22	67	0	0	11	-22,2	2,4
Kiti finansavimo šaltiniai	0	11	67	0	0	22	-11,1	2,2

Pastaba: procentų skirtumas apibrėžiamas kaip „+ +“ (darė didelę įtaką paklausos padidėjimui) ir „+“ (iš dalies darė įtaką paklausos padidėjimui) sumos ir „- -“ (darė didelę įtaką paklausos sumažėjimui) ir „-“ (iš dalies darė įtaką paklausos sumažėjimui) sumos skirtumas. Vidurkis apskaičiuojamas atsakymams suteikiant tokias reikšmes: „darė didelę įtaką paklausos sumažėjimui“ – 1; „iš dalies darė įtaką paklausos sumažėjimui“ – 2; „nedarė įtakos paklausos pokyčiams“ – 3; „iš dalies darė įtaką paklausos padidėjimui“ – 4; „darė didelę įtaką paklausos padidėjimui“ – 5.

12 pav. Paskolų būstui įsigyti namų ūkiams paklausos veiksniai

Šaltiniai: Bankų apklausos dėl skolinimo sąlygų ir Lietuvos banko skaičiavimai.

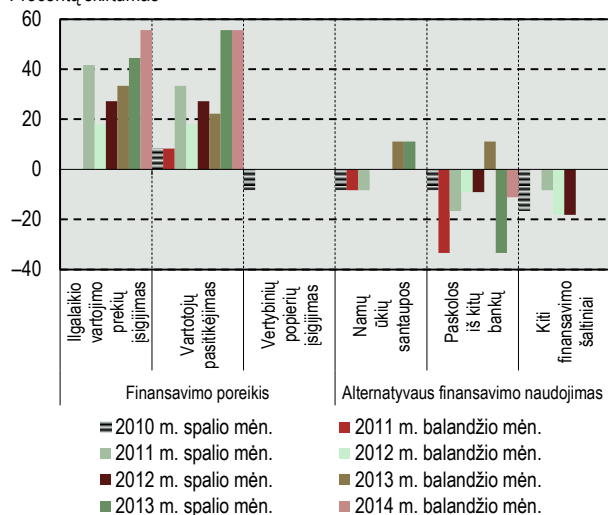
15. Kaip išvardyti veiksniai paveikė Jūsų banko vartojimo ir kitų paskolų namų ūkiams paklausą?

	--	-	0	+	++	Netaikoma	Procentų skirtumas	Vidurkis
a) Finansavimo poreikis								
Ilgalaikio vartojimo prekių (automobilių, baldų ir kt.) įsigijimas	0	0	33	56	0	11	55,6	3,6
Vartotojų pasitikėjimas	0	0	33	56	0	11	55,6	3,6
Vertybinių popierių įsigijimas	0	0	56	0	0	44	0,0	3,0
b) Alternatyvaus finansavimo naudojimas								
Namų ūkių santaupos	0	0	78	0	0	22	0,0	3,0
Paskolos iš kitų bankų	0	11	67	0	0	22	-11,1	2,9
Kiti finansavimo šaltiniai	0	0	78	0	0	22	0,0	3,0

Pastaba: procentų skirtumas apibrėžiamas kaip „+“ (darė didelę įtaką paklausos padidėjimui) ir „+“ (iš dalies darė įtaką paklausos didėjimui) sumos ir „-“ (darė didelę įtaką paklausos sumažėjimui) ir „-“ (iš dalies darė įtaką paklausos sumažėjimui) sumos skirtumas. Vidurkis apskaičiuojamas atsakymams suteikiant tokias reikšmes: „darė didelę įtaką paklausos sumažėjimui“ – 1; „iš dalies darė įtaką paklausos sumažėjimui“ – 2; „nedarė įtakos paklausos pokyčiams“ – 3; „iš dalies darė įtaką paklausos padidėjimui“ – 4; „darė didelę įtaką paklausos padidėjimui“ – 5.

13 pav. Vartojimo ir kitų paskolų namų ūkiams paklausos veiksniai

Procentų skirtumas

Šaltiniai: Bankų apklausa dėl skolinimo sąlygų ir Lietuvos banko skaičiavimai.

16. Prašome įvertinti, kaip per kitą pusmetį pasikeis Jūsų banko paskolų teikimo namų ūkiams sąlygos?

	Paskolos būstui įsigyti	Vartojimo ir kitos paskolos
Labai sugriežtės	0	0
Šiek tiek sugriežtės	11	11
Beveik nepakis	78	78
Šiek tiek sušvelnės	11	11
Labai sušvelnės	0	0
Iš viso	100	100
Procentų skirtumas	0,0	0,0
Vidurkis	3,0	3,0

Pastaba: procentų skirtumas apibrėžiamas kaip bankų, atsakiusių „labai sugriežtės“ ir „šiek tiek sugriežtės“, ir bankų, atsakiusių „šiek tiek sušvelnės“ ir „labai sušvelnės“, procentų sumų skirtumas. Vidurkis apskaičiuojamas atsakymams suteikiant tokias reikšmes: „labai sugriežtės“ – 1; „šiek tiek sugriežtės“ – 2; „beveik nepakis“ – 3; „šiek tiek sušvelnės“ – 4; „labai sušvelnės“ – 5.

17. Prašome įvertinti, kaip per kitą pusmetį pasikeis paskolų namų ūkiams paklausa?

	Paskolos būstui įsigyti	Vartojimo ir kitos paskolos
Labai sumažės	0	0
Šiek tiek sumažės	0	0
Beveik nepakis	22	22
Šiek tiek padidės	78	78
Labai padidės	0	0
Iš viso	100	100
Procentų skirtumas	77,8	77,8
Vidurkis	3,8	3,8

Pastaba: procentų skirtumas apibrėžiamas kaip bankų, atsakiusių „labai padidės“ ir „šiek tiek padidės“, procentų sumos ir bankų, atsakiusių „šiek tiek sumažės“ ir „labai sumažės“, procentų sumos skirtumas. Vidurkis apskaičiuojamas atsakymams suteikiant tokias reikšmes: „labai sumažės“ – 1; „šiek tiek sumažės“ – 2; „beveik nepakis“ – 3; „šiek tiek padidės“ – 4; „labai padidės“ – 5.